

การประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรมรณรงค์
ห้องสมุดการเกษตรที่จัดโดยสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นางวราภรณ์ แดงช่วง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-578-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016442

i 10308003

AN EVALUATION AND FOLLOW UP OF THE
AGRICULTURAL LIBRARY TRAINING PROGRAM
AT KASETSART UNIVERSITY LIBRARY

Mrs. Waraphorn Dangchuang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-578-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรมบรรณารักษะห้องสมุด
การเกษตร ที่จัดโดยสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดย

นางวราภรณ์ แดงช่วง

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผ่องพรรณ ลวนานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผ่องพรรณ ลวนานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สืบสนธิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชนิษฐา คณทวิรัตน์)

วราภรณ์ แดงช่วง : การประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุด
การเกษตรที่จัดโดยสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (AN EVALUATION AND FOLLOW
UP OF THE AGRICULTURAL LIBRARY TRAINING PROGRAM AT KASETSART UNIVERSITY
LIBRARY) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ผ่องพรรณ ลวนานนท์, 158 หน้า. ISBN 974-577-578-9

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมี 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม
ในเรื่องที่เกี่ยวกับรายวิชาในการอบรม การฝึกปฏิบัติและระยะเวลาในการอบรม 2) เพื่อศึกษาการนำ
ความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานห้องสมุด

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ 87.20 มีความคิดเห็นว่า รายวิชาต่าง ๆ
มีความเหมาะสมในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ จำนวนชั่วโมงในการอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีความ
เหมาะสมในระดับปานกลางทุกรายวิชา วิธีสอนตลอดจนสื่อและอุปกรณ์การสอนที่วิทยากรใช้มีความเหมาะสม
ในระดับมากและระดับปานกลาง มีผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ 69.72 ที่กลับไปปฏิบัติงานห้องสมุด และนำ
ความรู้จากการอบรมไปใช้ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้เข้ารับการอบรม
ร้อยละ 30.28 ไม่ได้อกลับไปปฏิบัติงานห้องสมุด แต่มีความเข้าใจลักษณะงานและเห็นถึงความสำคัญของ
ห้องสมุดและบรรณารักษ์มากขึ้น

เมื่อวิเคราะห์ถึงความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับรายวิชาในการอบรม การฝึกปฏิบัติ
ระยะเวลาในการอบรม และการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ปรากฏว่าการจัดอบรมดังกล่าวมีคุณภาพ
ในระดับค่อนข้างดี และผลของการจัดอบรมบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์ .....
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์ .....
ปีการศึกษา ..... 2532 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... *Orangut 10/15* .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *Wesun Now* .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

WARAPHORN DANGCHUANG : AN EVALUATION AND FOLLOW UP OF THE
AGRICULTURAL LIBRARY TRAINING PROGRAM AT KASETSART UNIVERSITY
LIBRARY. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. PHONGPHARN LAWANANONT.
158 pp.

The objectives of this study were as follows: Firstly, to study the opinion of the participants who took the training course in the subjects concerned as well as working practice and time schedule in training. Secondly, to study the transference of knowledge and experience of the participants accepted during the training towards their library works.

The results revealed that the opinion of the participants about 87.20% agree that the training course is suitable in a high level. The number of time schedule for training both of theory and practical is suitable in a medium level. The method of instructing as well as audio visual aids used and the instructors themselves are suitable in a medium level. However, the participants about 69.72% are back to their libraries and applied the knowledge and experience accepted during the training towards their library works in two levels high and medium respectively. Although, the participants about 30.28% are not back to their libraries, they became more understand what the characters as well as the important of libraries and librarians were.

The conclusion of opinion analysis of the participants was undertaken to the training course in the subjects concerned, a working practice, a time schedule in training and applying of knowledge towards their library works showed that the training is in a satisfactory level. The results of training approached the goal of the objective with efficiency.

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต ..... *Donn Kos*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *Phong Pharn Lawananont*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผ่องพรรณ
ลวนานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง
มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชนิษฐ
ตันพิวิรัตน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาวดี สืบสนธิ์ ที่กรุณาสละเวลาเป็นกรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิคา-มารดา ซึ่งสนับสนุนและให้กำลังใจแก่
ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

วราภรณ์ แดงช่วง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
แนวเหตุผล.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
กลุ่มประชากร.....	3
วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
คำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2 การพัฒนาบุคลากรห้องสมุดการเกษตร.....	9
ห้องสมุดการเกษตร.....	9
การพัฒนาบุคลากร.....	9
กิจกรรมในการพัฒนาบุคลากร.....	10
การปฐมนิเทศ.....	10
การฝึกอบรม.....	11
การประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	11
การสัมมนา.....	12

สารบัญ (ต่อ)

บท

หน้า

	การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ.....	12
	การจัดสัปดาห์ทางวิชาการ.....	12
	การส่งเสริมให้การศึกษาต่อ.....	13
	การแต่งตั้ง โยกย้าย การสับเปลี่ยนหน้าที่การงาน.....	13
	การศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน.....	13
	การฝึกอบรมบุคลากรของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์....	14
	วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม.....	15
	รายวิชาในการฝึกอบรม.....	16
	วิธีการอบรมและอุปกรณ์ประกอบการอบรม.....	17
	เอกสารประกอบการอบรม.....	17
	วิทยากร.....	17
	คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม.....	18
	งบประมาณในการฝึกอบรม.....	18
	ระยะเวลาในการฝึกอบรม.....	18
	สถานที่จัดการฝึกอบรม.....	18
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	20
	ประชากร.....	20
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	20
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
5	สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ.....	121

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	134
ภาคผนวก.....	140
ประวัติผู้เขียน.....	158

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	24
2	จำนวนผู้เข้ารับการอบรมจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	25
3	ความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ของผู้เข้ารับการอบรม.....	28
4	การทำงาน.....	30
5	หน้าที่การทำงานก่อนเข้ารับการอบรมและหน้าที่ปัจจุบัน ของผู้เข้ารับการอบรม.....	32
6	เหตุผลที่เข้ารับการอบรม.....	34
7	การอบรมและไม่ได้อบรมเพิ่มเติม.....	36
8	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชา แหล่งสนเทศทางการเกษตรในประเทศไทย.....	39
9	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชา การบริหารงานห้องสมุด.....	41
10	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชา งานจัดทำหนังสือ.....	43
11	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชา งานวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ.....	45
12	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชางานวารสาร.....	47
13	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชางานบริการ.....	50
14	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชา วัสดุการศึกษาและวัสดุยอส่วน.....	53
15	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเนื้อหาในรายวิชา ภาษาอังกฤษสำหรับบรรณารักษ์.....	55
16	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงใน การอบรมภาคทฤษฎี.....	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงในการอบรมภาคปฏิบัติ.....	59
18	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของวิธีสอนของวิทยากร จำแนกตามรายวิชา.....	61
19	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของสื่อและอุปกรณ์การสอน.....	68
20	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเอกสารประกอบการอบรม ด้านความเพียงพอของจำนวนเอกสาร.....	71
21	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเอกสารประกอบการอบรม ด้านความครอบคลุมครบถ้วนของเนื้อหา.....	74
22	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเอกสารประกอบการอบรม ด้านความชัดเจนและอ่านเข้าใจง่ายของเนื้อหา.....	77
23	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเอกสารประกอบการอบรม ด้านความทันสมัยของเนื้อหา.....	80
24	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเหมาะสมของเอกสารประกอบการอบรม ด้านประโยชน์และความสามารถในการใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงาน ได้ต่อไป.....	83
25	จำนวนผู้ที่กลับและไม่กลับ ไปปฏิบัติงานทองสมุด.....	87
26	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานทองสมุด จำแนกตามรายวิชา.....	88
27	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาในการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน ทองสมุด จำแนกตามงานด้านต่าง ๆ.....	99
28	ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม กรณีที่ไม่ได้ปฏิบัติงานทองสมุด.....	101
29	จำนวนวันในการอบรม.....	104
30	ช่วงเวลาที่ควรจัดอบรม.....	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
31	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม.....	108
32	ความถี่ในการจัดอบรม.....	110
33	ควรมีการติดตามผลหลังการฝึกอบรม.....	112
34	ระยะเวลาที่ควรติดตามผลหลังการฝึกอบรม.....	114
35	รูปแบบของการติดตามผล.....	116